

GILGAMESH, MUINAISBABYLONIALAINEN KUOLEMATTOMUUDEN ETSIJÄ

Pekka Ervastian esitelmä 9.11.1924

Puolivuosisataa sitten uskottiin vielä aivan yleisesti tässä kristikunnassa, että juutalaisten vedenpaisumuskertomus oli alkuperäinen, että se oli juutalaista alkuperää, ja että siinä osoittautui Jumalan armo valitun kansan suhteen, ja että siinä oli annettu tietää ihmiskunnan varhemmista vaiheista. Olihan kreikkalaisissa saduissa kyllä siihen tapaan kerrottu, mutta kun Jumalan valittu kansa kertoi pyhissä kirjoissaan vedenpaisumuksesta, niin kristikunta saattoi ajatella, että niin oli tapahtunut. Oli kyllä Eusebius, kirkkoisä, toistanut muutamia katkelmia babylonialaisen Berosoksen kertomuksesta, jossa puhutaan vedenpaisumuksesta ja Noak-ihmisestä, joka silloin perheineen, palvelijoineen ja monine eläimineen pelastui, mutta koska tämä Berosos oli kirjoittanut Aleksanteri Suurta varten, niin ajateltiin, että babylonialaiset olivat saaneet sen juutalaisilta, koska juutalaiset vähän ennen olivat olleet babylonialaisessa vankeudessa.

Koko tämä asia sai aivan uuden käänteen, kun viime vuosisadan viimeisellä vuosikymmenellä aletettiin tehdä kaikenlaisia löytöjä, etenkin, kun löydettiin Assurbanipalin kirjasto, jossa oli sangan suuri määrä kirjoitustauluja. Silloin todella täytyi kaikkien käsitysten muuttua, sillä nämä Assurbanipalin teettämät taulut olivat seitsemänneltä vuosisadalta ennen Kristusta, siis varhemmin kuin juutalaiset olivat olleet babylonialaisten vankeudessa. Näissä tauluissa kerrotaan vedenpaisumuksesta ja Noakista eli Xisutroksesta, joka pelastui. Silloin meidän kristikuntamme kovasti hämmästy, ja se hämmästy oli vielä suurempi kun todettiin, että nämä kertomukset olivat ainoastaan käännöksiä sillä, kun alkuperäiset kirjoitukset olivat kirjoitetut sumerin kielellä ja ne myös

löydettiin. Ne olivat ainakin 2500 vuotta vanhat e.Kr. Siis siihen aikaan, kun juutalaisten kronologian mukaan maailma luotiin, oli suuri sivistys, joka kertoi vedenpaisumuksesta hyvin vanhana asiana. Täten tuli päivänselvästi todistetuksi, että juutalaisten kertomus vedenpaisumuksesta ei ollut suinkaan alkuperäinen, vaan laina babylonialaisilta, kuten on huomattu, että he paljon muuta ovat saaneet sieltä lainaksi.

Tämä vedenpaisumuskertomus on yhtenä osana babylonialaisessa eepoksessa nimeltä Gilgamesh, joka on pitkä runoteos. Se ei ole kokonaan säilynyt, se on ollut 12:sta taululle kirjoitettuna, ja useimmat niistä ovat jäljellä. Gilgamesh-eepos alkaa näin: „Tämän on kirjoittanut ihminen, joka on kaiken nähnyt ja kokenut ja oppinut tietämään kaikki salaisuudet elämässä ja oppinut paljon näkemään.“ Hyvin huomattava ja merkillinen asia, sillä kun me ajattelemme luonnonkansoja, niin nehän eivät ole tällä tavalla mitään kirjoittaneet, eivätkä ne myöskään ole osanneet nousta ja kohota semmoiseen ylevään, filosofiseen korkeuteen, että osaisivat rauhallisesti sanoa: „Tämän on kirjoittanut semmoinen ihminen, joka on kaiken nähnyt“. – Ja siinä kerrotaan mitä kaikkea hän on nähnyt – ja hän kertoo rehellisesti. Me voimme huomata monesta pienestä piirteestä, että kertomus on rehellinen, ettei hän kerro mitään, mitä ei ole nähnyt. Hänen oma inhimillisyytensä pilkistää kaikesta esille ja me voimme huomata, kun luemme tuon eepoksen, että hän on nähnyt paljon, mutta ei niin paljon, kuin nähdä voi.

Kun tätä Gilgames-eeposta tutkimme, silloin voimme erottaa siinä kuin kolme osaa: yksi on silloin vedenpaisumuskertomus ja toinen kertomus on Gilgameshin varhaisemmista vaiheista. Gilgamesh oli suuri kuningas muinaisessa Urakissa siihen saakka, kunnes hän herää ja päättää lähteä elämän totuutta etsimään. Kolmas osa kertoo hänen etsimisestään.

Minä olin ajatellut, että tänään heittäisimme silmäyksen tämän muinaiskaldealaisen ihmisen totuuden etsinnälle. Voisi kai

kertoa Gilgameshin varhaisemmat vaiheet, mutta minä tahdon rajoittaa yleisesti mainitsemaan hänen elämästään siihen saakka kun hän herää.

Gilgamesh oli mahtava kuningas, itsevaltiainen tyranni. Kansa kärsi ja rukoili Jumalalta apua, ja Jumala lähetti erään fyysillisesti voimakkaan ihmisen, Enkidu-nimisen nuorukaisen Gilgameshin kanssa kilpailemaan. Tämä Enkidu oli luonnonihminen voimakas ja omituinen, joka oli eläinten kanssa metsissä. Eräs nainen lähetettiin häntä viekoittelemaan siihen kaupunkiin, jossa Gilgamesh asui. Ja Gilgamesh ja Enkidu tapaavat toisensa kaupungin portin luona ja ryhtyvät kaksintaisteluun. Molemmat ovat väkeviä niin, että heidän on oikeastaan mahdoton voittaa toisiaan. Toisessa paikassa kerrotaan, että Gilgamesh oli väkevämpi ja toisessa että Enkidu. Gilgamesh ihastui tuohon ihmiseen, joka oli hänelle sopiva toveriksi, ja he tekivät ystävyysliiton. He olivat aina yhdessä ja tekivät yhdessä sankaritekoja. He lähtivät erästä kuningasta vastaan ja heillä oli kaikenlaisia seikkailuja. Hyvin merkillinen piirre mielestäni on se, että Gilgamesh kun hän oli saanut Enkidun ystäväkseen, jonka kanssa saattoi suorittaa ihmeellisiä tekoja, ei enää välittänyt naisista. Istar-jumalatar koetti viekoitella häntä menemään naimisiin kanssansa ja suuttui kun Gilgamesh ei yhtään hänestä välittänyt.

Kerran eräässä suuressa urotyössä Enkidu oli loitsun kautta saanut jonkinlaisen tärähdyksen, josta sai kuolemantaudin. Sairaana maatessaan hän valitti, miksi hänen täytyi kuolla vuoteeseen taudista, kun hän olisi tahtonut kuolla sodassa, taistelussa. Se oli hänestä kovin raskasta, mutta hän kuoli. Sitten kokonainen taulu kertoo Gilgameshin surusta, miten hän ei tahtonut jaksaa elää, kun hänen ystävänsä, jota hän piti niin suuressa arvossa, oli kuollut. Silloin hän yhtäkkiä aivan kuin toipuu siitä ajatuksesta: „Kun ystäväni on nyt kuollut, makaa tuossa hengettömänä, hän joka oli minun kanssani sankarileikeissä, mikä minusta tulee? Mikä on tämä elämä? Onko

mitään kuolematonta elämää?” – Meidän täytyy huomata kuinka psykologisesti hienoa tämä on. Me voisimme ensin ajatella helposti, että eikö tuo ole itsestä kun ihminen alkaa ajatella, että sama kohtalo kohtaa häntä. Mutta se ei ollut sitä, sillä kun siitä seuraa ajatus: „Mitä on elämä?” Silloin me näemme, että se on vain herättäjä tuo ajatus. Ainoastaan semmoisen ihmisen tuo ajatus voi herättää, joka on kuin luotu totuudenetsijäksi, filosofiksi. Gilgamesh kärsi kovasti silloin, kun Enkidu kärsi ja tämä kärsimys sai hänen heräämään. Hän oli siis sisässään vanha totuudenetsijä, semmoinen sielu, joka tarvitsi vain ulkonaisen kokemuksen, joka herätti hänet ulkonaisesti.

Nyt Gilgamesh ajatteli: „Keneltä minä voin saada tietää?” – Siltä vanhalta kuninkaalliselta esi-isältääni, Utnapishtimilta. Hän oli ihminen, joka muinaisina aikoina pelastui kuoleman vallasta. Hän tuli kuolemattomaksi olennoiksi, jumalat nostivat hänet taivaaseen. Hän on siis semmoinen olento, joka voi minulle selittää ja kertoa millä tavalla ihminen voi tulla kuolemattomaksi. Häntä siis lähdän etsimään.“ Samalla tavalla tuhansia vuosia sitten kuningas Gilgamesh ajatteli. Hän lähti etsimään esi-isäänsä, joka oli kuolemattomuuden voittanut. Utnapishtim oli sama kuin tuo Xisutrokses, Noak. Tässä kerrotaan, että hän jäi elävänä elämään jumalien maassa. Sitten kerrotaan eepoksessa aivan luonnollisena asiana, kuinka Gilgamesh lähtee etsimään ensin jumalien tarhaa, päästäkseen sieltä kuoleman toisella rannalle. Tätä jumalien tarhaa suojelee äärettömän suuri ja tiheä metsä, ja sitä vartioivat hirmuiset skorpionihmiset. Gilgamesh ei pelkää vaan tulee niiden luo. Ne heittävät silmäyksen Gilgameshiin ja kysyvät: „Kuka on se, joka tulee tuolla niin surullisena ja alakuloisena? – Ei hän ole kuin ihminen, vaan kuin puolijumala. Miksi hän on niin alakuloisen näköinen?” – Silloin Gilgamesh selittää koko jutun ystävästään, jonka hän on kadottanut, ja jatkaa: „Kuinka en surisi. Mutta nyt olen päättänyt etsiä Utnapishtimin, jotta kuulisin häneltä kuinka kuolemattomuus on saavutettavissa. Näytä minulle tie hänen luokseen.“

Gilgameshin suorasta, rehellisestä selityksestä nuo vartijat heltyvät ja sanovat hänelle: „Mutta etkö sinä tiedä, että tämä metsä on niin pitkä synkkä ja pimeä, ettei kukaan ihminen ole voinut siellä kulkea? ainoa on Auringonjumala.“ – „Minä lähden“, sanoo Gilgamesh ja skorpioni-ihmiset väistyvät syrjään. Hän kulkee tuossa metsässä peninkulman, kulkee toisen, 12 vuorokautta yhtämittaa. Sitten metsä aukenee ja hän tulee jumalien puutarhaan, jossa on kaikki loistavaa: kultaa, hopeaa ja jalokiviä. – Muistakaamme juutalaisten kertomuksen uutta Jerusaelmia, jossa on kaikki talot ja kadut jalokiviä. Tässä jumalien puutarhassa näkyi merenranta ja siellä istui jumalatar – voisimme heti sanoa – Tuonen tytti, joka kysyy Gilgameshilta samat asiat, mitä skorpioni-ihminen oli kysynyt: „Kuka sinä olet, joka niin alakuloisena tulet kaukaa? Etkö tiedä, etteivät ihmiset täällä kulje?“ – Taas Gilgamesh vastaa samalla tavalla ja jumalatar sanoo: „Sinä näet, että tässä on suuri meri. Kuinka sinä aiot sen yli päästä? Siinä on kuoleman, tuonen virta, eivät ihmiset mene elävinä sen yli“. – „En tiedä“, sanoo Gilgamesh, „minun täytyy päästä Utnapishtimin luo, sillä minä tahdon tietää millä tavalla voi saavuttaa kuolemattomuuden. – „No niin“, sanoo Tuonen tytti, „tässä on lauttamies, pyydä että hän soutaa virran yli „. – Se on kuten kreikkalaisessa tarussa Styx-virta ja Kalevalassa Tuonelan joki. – Gilgames menee taas lauttamiehen, Urshanadin luo, joka sanoo: „Me emme voi astua laivaan, sillä sinun olemuksesi on semmoinen, että nämä kiviarkut häviävät. Sinun on mentävä metsään ja tuotava sieltä 12 – toisen mukaan 120 – 60 kyynärän pituista sauvaa. Gilgamesh toi sauvat ja astui laivaan. Urshanad neuvoi: „Ota yksi sauva kerrallaan ja vedä sillä venettä eteenpäin, kunnes joka sauva on käytetty“. Gilgamesh tekikin niin, mutta ei oltu vielä toisella rannalla kun viimeinen sauva oli käytetty – jollain salaperäisellä tavalla ne aina katosivat – niin että lopuksi täytyi ottaa laivan masto ja silloin he pääsivät rantaan.

Jumalien saarella istuu Utnapishtim vaimoineen. Hän on kaukaa nähnyt, että joku tulee, ja hän sanoo vaimolleen: „Kuka tuo on, joka tulee kaukaa? Ei se ole tavallisen vainajan näköinen. Ei se ole ihminen, eikä jumala“.

Sitten kun Gilgamesh tulee rantaan ja astuu Utnapishtimin luo, niin tämä kysyy häneltä samat asiat: „Kuka sinä olet, joka kaukaa tulet niin surullisen ja alakuloisen näköisenä?“ Gilgamesh vastaa kuten ennen ja kertoo koko historian ja sanoo lopuksi: „Nyt olen tullut sinun luoksesi jotta saisin tietää millä tavalla ihminen voi saavuttaa kuolemattomuuden. Mikä on kuoleman salaisuus?“ – „Oi,“ sanoi Utnapishtim, „kuoleman salaisuus on syvä. Jumalat taivaassa päättävät kuolemasta, mutta ihminen ei voi tietää, koska kuolema tulee. Ja elämä kuoleman jälkeen on synkkä, surua täynnä on olemassaolo.“

Näistä kivitaluista on aina silloin tällöin jotain pois, niin ettei voi seurata kertomusta täydellisesti. – Siten tulee järjestyksessä Utnapishtimin kertomus. Hän kertoo ihmiskunnan historiasta, vedenpaisumuksesta. Siinä tulee mukavasti esille, miten jumalat katselevat ihmisen elämää ja paheksuvat sitä. Ihmiset eivät osaa elää jumalien tahdon mukaisesti, vaan elävät kaikenlaisissa nautinnoissa. Jumalat sanovat neuvoskokouksessa: „Näille ihmisille on tehtävä jotain, on lähetettävä maan päälle suuri pyörremyrsky, joka nostaa veden ja hukuttaa ihmiset.“ Ainoastaan Ea, tuo ihmisten ystävä, Jumalan Poika oli alakuloinen, sillä hän sääli ihmisiä. Mutta hän tietysti alistui toisten jumalien päätökseen. Hän katseli alas maan päälle ja sanoi: „Nyt pitää kaikkien lintujen, tuulien ja kukkien kertoa, että ihmisiä uhkaa suuri vaara, ehkä joku kuulee äänen.“ – Ja Utnapishtim kuuli sen. Hän kertoo: „Minä kuulin, että suuri onnettomuus uhkaa ihmiskuntaa, ja minä varustauduin kuulemaan mitä Jumala tahtoo ja kuulin Ean äänen sisässäni, joka sanoi: 'Rakenna suuri arkki, 60-kyynärää joka suuntaan ja järjestä niin, että siihen mahtuu perheesi ja kaikenlaisia eläimiä mitä sinun ympärilläsi on. Merkin tiedät. Silloin kun merkillinen sade

yhtenä iltana tulee taivaasta, tiedät että on mentävä arkkiin.' – Näin kuulin Jumalan puhuvan ja tein niin. Sitten eräänä iltana satoi kuten Ea oli ennustanut ja kaikki meni arkkiin. Yön aikana alkoivat vedet nousta. Sitten kaikki hävitettiin, mutta tuo arkki kellui aalloilla. Seitsemän päivän kuluttua lähetin linnun ulos, mutta se palasi takaisin. Samoin toisena päivänä, mutta kolmantena päivän lintu jäi sille tielle. Kun sitten maata alkoi tulla näkyviin laskimme rantaan ja Ea tuli sinne myös. Silloin minä sanoin kaikille: 'Teidän tulee elää Jumalan tahdon mukaisesti.' – Sitten Ea otti minut ja vaimoni tänne jumalien maahan elävinä.“

„Niin,“ sanoi Gilgamesh, „sinä olet aivan samanlainen kuin minä. Et ole haamu, vaan elävä ihminen. – Kuinka minä voin saavuttaa samanlaisen kuolemattomuuden?“ – „Se on vaikeaa, kykenetkö sinä?“ – Sitten vaimolleen hän sanoi: „Leivo 7 loitsuleipää“. – Ne leivottiin ja tuotiin Gilgameshin eteen. Siten Utnapsiitim sanoo: „Nyt sinun pitää voittaa uni. Uni ja kuolema ovat veljiä. Et saa nukkua.“ – Mutta Gilgamesh ei voittanut unta.

Tässä minusta näkyy juuri tuo niin rehellinen inhimillinen piirre, sillä siinä kerrotaan rehellisesti, ettei Gilgamesh voittanut unta. „Oi, kuinka minun päälleni hyökkäävät unen jumalat, en osaa niitä voittaa.“ Utnapsiitim herättää hänet sitten: „Nämä 7 leipää ovat tässä, niitä sinä et voi syödä kun unta et voittanut. Et kykene kuolemattomuutta voittamaan. Sinun täytyy mennä ihmisten maille.“ – Surullisena Gilgamesh kohtaloonsa alistuu. „Minun täytyy palata takaisin Urukin kaupunkiin.“ – Lohdutukseksi hän sai erään yrtin Utnapishitimilta joka sanoi: „Se tuottaa nuoruuden takaisin, säilytä sitä hyvin.“

Kun sitten Gilgamesh menee yli meren toiselle rannalle, hän siellä kylpee lähteessä. Yrtin hän asettaa lähteen reunalle, mutta hänen kylpiessään tulee käärme ja syö sen, niin ettei hän saanut sitä yrttiäkään mukaansa. Sitten hän palaa Urukin kaupunkiin ja alkaa hallita.

Oppineet sanovat: tähän päättyy kertomus. – Mutta tuo kahdestoista taulu on erinomaisen merkillinen sillä siinä kerrotaan, että Gilgames ei savuta rauhaa. Hänellä oli niin ikävä ystävänsä, että hän rukoili Jumalaa: „Lähetä minulle Enkidun haudasta takaisin, että häneltä saan kuulla, miten on kuoleman valtakunnassa.“ – Jumalat eivät kaikki siihen oikein suostuneet, mutta Ea taas sääli ja sanoi kuoleman valtakunnan hallitsijalle: „Tee läpi maahan ja anna Enkidun hengen tulla puhuttelemaan Gilgameshia.“ – Ja Enkidun nousee haudasta ja saa keskustella Gilgameshin kanssa, joka kysyy: „Kuinka on kuoleman tuolla puolen?“ – Tässä on taas taulu rikki, mutta sen verran selvää saa, että kuolemanjälkeistä elämää kuvataan samanlaiseksi kuin Kalevalassa. Gilgames kysyy, onko Enkidun nähnyt sen ja sen ihmisen siellä ja Enkidun kertoo heistä. Hän kuvaa useampien ihmisten kohtaloita kuoleman jälkeen lyhyesti, mutta sattuvasti.

Tässä on kertomus Gilgameshin etsinnästä. – Nyt kun me katselemme tätä asiaa okkultiselta, kriittisellä silmällä, niin me huomamme siinä aivan toista kuin tieteelliset tutkijat. Mehän näemme aivan selvästi että tässä on kysymys etsinnästä, joka tapahtuu toisella tasolla, näkymättömässä maailmassa. Ei sitä Utnapsihimiä voi lähteä etsimään tässä fyysisessä maailmassa, vaikka semmoinen ajatus on totuudenetsijälle läheinen kun tietää, että Mestareta on olemassa. Totuudenetsijä voi ajatella, että hän lähtee Intiaan, Himalajalle, mutta hän ymmärtää kyllä pian, ettei Mestareita etsitä määrättyistä fyysisestä paikasta. Se on aivan toinen asia, se on Mestari joka tulee. Kun oppilas etsii Mestaria, hänen täytyy etsiä häntä sisästä, näkymättömästä maailmasta, sillä muuten hän ei voi tietää, onko se Mestari, jonka hän tapaa. Samalla tavalla ymmärtää, että Gilgameshin etsintä tapahtuu näkymättömässä maailmassa, hänen täytyy kulkea kuoleman valtakunnan läpi. Siellä on kalman valtakunta, eetterimaailma, joka on synkkä pimeä. Siinä on voitettavana skorpionihmiset, kynnyksenvartijat, jotka estävät ihmistä astumasta näkymättömään maailmaan fyysisestä ruumiista. Mutta

Gilgamesh pääsee, sillä hän on rehellinen ihminen, metsään joka kuvaa astraalimaailman sitä osaa, jonka ohi hän kulkee, sillä se on semmoista, ettei hänellä itsellään ole vastaavaisuutta, heikkoutta omassa ruumiissaan. Mutta hänen täytyy kulkea sen läpi. Sitten hän tulee korkeampaan ja korkeampaan astraalimaailmaan, jossa on jumalien puutarha ja kuten me nyt sanomme: kesämaa. Sen läpi hän kulkee. Sitten tulee vaikea paikka, tuonen virta. Se on se joka erottaa hänet kuoleman varsinaisesta valtakunnasta, taivaasta, jumalien maasta. Sehän on kuoleman varsinainen valtakunta. Siinähan ihmiset todellisesti ovat kuoleman jälkeen. Ja sinne pääsy älytasolla on ylen vaikea sen kuilun takia, joka erottaa astraalimaailman tästä jumalien maasta. Sitä kuilua nimitetään suureksi Lohikäärmeeksi eli suureksi puhdistavaksi tuleksi. Se on ihmeellinen voimavirta, pyörre, jonka läpi on mahdoton kulkea ilman, että se repii sielulta kaikki, mitä on persoonallista, itsekästä alhaista, ennenkuin pääsee taivaisiin. Se on toinen kuolema, josta puhutaan pyhissä kirjoissa. Mutta kun ihminen elävänä aikoo se läpi, hän ei saa kadottaa mitään itsestään, hänen täytyy osata säilyttää kaikki itsessään.

Kun Gilgamesh lauttamiehen avulla pääsee tuonen virran yli, niin hänen on täytyy tehdä itselleen 12 (120) kpl 60:n kyynärän pituista sauvaa. Mitä se tarkoittaa? – Oppineiden mielestä se on salaperäinen asia. Minä sanoisin, että Gilgameshin, semmoisen ihmisen, joka aikoo kulkea läpi, täytyy osata täydellisesti hillitä sieluruumiinsa, astraalimentsentaalisen ruumiinsa. Hän ei sovi siitä luopua, mutta hänen täytyy osata sitä hillitä. Siinä on 6 erilaista aineen muodostumaa, 6 erilaista synnin mahdollisuutta, 6 semmoista kuolemansyntiä, mitä hänen tunneruumiissaan on. Niitä hänen täytyy osata hillitä, vieläpä niiden monissa variatsioneissa. Siihen viittaa tuo luku 12 tai 120. Ihminen syntyessään maailmaan voi vaihdella 12:ssa eläinradan merkissä. Siis hänen menneisytydellään voi olla ainakin 12 erilaista astraaliruumista, vähän eri tavalla rakennettua. Kaikissa näissä

vivahduksissa täytyy ihmisen osata hillitä astraaliruumistaan, jos hän tahtoo kulkea tuon paikan läpi. Ei saa olla mitään yllättävää heikkoutta, joka ryntäisi hänen kimppuunsa. Ja vaikka ei sitä olisikaan hänen nykyisessä persoonallisuudessaan, niin noissa 12:ssa mahdollisuudessa hänen täytyy osata hillitä sitä. – Sillä tavalla ymmärrän noita sauvoja, joilla neuvotaan eteenpäin venettä. Gilgameshin täytyi hillitä omaa tunneruumistaan sen 12 suuressa muunnoksessa ja niiden 6:lla eri alatasolla.

Tällä tavalla itsesään hilliten Gigamesh säilyttää tietoisuutensa läpi hirmuisten koetusten. Jos otamme minkä tahansa ihmisen, joka ei ole salatieteellisesti kasvatettu, niin lohikäärme nielee hänet hän kuolee. Gilgamesh oli päässyt niin pitkälle, että hän voi hillitä itsensä kaikissa alemmissa ihmismuodoissaan ja hän pääsee deevakhaniin, jossa elävät juuri Mestari-olennot, manut, kuten Utnapishtim sanoo: „Jotta voisit kuolemattomuuden saavuttaa sinun täytyy voittaa uni ja syödä 7 maagillista leipää.“ Siis ravita itsensä 7:llä ravinnolla. – Mitä sillä tarkoitetaan? – Gilgameshin on täytynyt voittaa unohtaminen tavallisessa merkityksessä mutta kun täytyy voittaa uni – ja uni ja kuolema ovat lähellä toisiaan – niin tämä myöskin mielestäni viittaa siihen, että hänen on saavutettava tuo kuolemattomuus päivätajunnassa. Ei riitä että hän menee ulos omasta ruumiistaan ja voittaa unen toisessa maailmassa, vaan tässä päivätajunnassa täytyy ratkaista unen salaisuus, tulla noiden maailmojen herraksi.

Tämä on hyvin merkillinen kohta, sillä sitä eivät ihmiset osanneet tehdä ennen Kristusta. Nyt me huomamme, kuinka yhtäpitävä on tämä Gilgamesh-eepos: Auringonjumala on ainoa, joka on kulkenut niillä mailla. Manu, Utnapishtim on toisesta maailmasta. Hän ei ole ihminen. Gilgamesh ei voita unta eikä voi syödä noita 7 leipää, joka tarkoittaa, että hänen pitäisi itsessään voittaa älylliset mahdollisuudet itsekkyyteen. Pelko, rakkaus, viha, elämänhalu, muotojen rakastaminen kaikki tämmöiset hänen täytyisi itsessään voittaa. Ne ovat ne leivät mutta Gilgamesh

ei osaa. Utnapsihtim sanoo: „Kukaan ihminen ei siihen kykene.“ Ja kun Gilgames ei voita päivätajunnassa, niin hänen täytyy palata omaan kaupunkiin so. ruumiiseensa, persoonallisuuteensa. Ja kun hän ei ole osannut voittaa, niin on selvää että kun hän tulee takaisin personalliseen elämään hän uudestaan alkaa ikävöidä ystäväänsä. Mikä on silloin lohdutukseksi ihmiselle, jos hän ei onnistu salatieteellisissä pyrkimyksissään vielä tänä päivänä? Se on, että maagillisella tai spiritistisellä tavalla tulee todistetuksi, että rakkaat omaiset, ystävät, ovat olemassa. Vielä he tulevat kuin haudasta takaisin tänne. „Koska sinä et itse jaksaa voittaa unta ja kuolemaa, et voi tulla pois itsestäni niin että kuoleman portit olisivat sinulle avautuneet, niin sen saat lohdutukseksi, koska olet rehellinen etsijä, että saat päivätajunnallasi nähdä jotain semmoista, joka todistaa sinulle, että kuolemanjälkeinen elämä on olemassa, jotta etsintäsi ei menisi turhaan.“

Elämä palkitsee sitä etsijää, joka ei pääse tien päähän.